

K62-949
2

სასკოლო ბიბლიოთეკა
ახალციხის რეზერვუარი

62.949

2

გადაქვიონ ვაზიძე

საქართველო

საბჭოთა



899.96

ბალახტიონ ტავიძე

28-14 ს

ლ ე მ ს ე ბ ი



ს ა ს მ ლ გ ა მ ი 1937 ტ ფ ი ლ ი ს ი



გალაქტიონ ტაბიძე

(ბიოგრაფიული ცნობები)

გალაქტიონ ტაბიძე დაიბადა 1892 წელს. მამა პოეტი-სა. პროფესიით მასწავლებელი. მეტად კულტურული ადამიანი ყოფილა. იგი გარდაცვლილა ორი თვით ადრე შვილის დაბადებამდე. გაზეთ „ივერიას“ აღუნიშნავს კიდევც მისი გარდაცვალება, როგორც კულტურული დანაკლისი. მის შემდეგ ოჯახს დარჩენია მემკვიდრეობად საკმაოდ დიდი წიგნოსაცავი, რომელსაც უდიდესი როლი შეუძრულებია მომავალი პოეტის გონებრივი განვითარების საქმეში.

ახალგაზრდა დედის თავდადებული მზრუნველობით პოეტს ექვსი წლის ასაკში უკვე მშვენივრად შეუთვისებია წერა-კითხვა. იგი გატაცებით და ხარბად კითხულობდა წიგნებს და წლებთან ერთად თანდათანობით ეცნობოდა მამის დანატოვარ უამრავ წიგნს, ჟურნალებს, გაზეთებს და ძველ ხელნაწერებს.

პირველი ლიტერატურული ცდები პოეტისა იწყება ბავშვობის ასაკში. 10 წლისა იგი წერდა ლექსებს.

გ. ტაბიძის პირველი ლექსი დაიბეჭდა 1908 წელს. ამის შემდეგ იგი გამუდმებით თანამშრომლობს ქართულ ჟურნალ-გაზეთებში. უსასტიკესი რეაქციის პერიოდში პოეტი უახლოვდება ბოლშევიკურ წრეებს, ესწრება და მონაწილეობს არალეგალურ კრებებზე, სადაც კითხულობს თავის ლექსებს.

1914 წელს გამოდის ვალ. ტაბიძის ლექსების პირველი კრებული, რომელიც ძლიერ ჩქარა ხდება პოპულარული. ამის შემდეგ პოეტი მოგზაურობს მთელ საქართველოში, მართავს ლიტერატურულ-შემოქმედებით საღამოებს, გამოდის ლექსების კითხვით და ხალხის ფართო მასებში აღვიძებს ინტერესსა და სიყვარულს პოეზიისა და საერთოდ მწერლობისადმი.

ოქტომბრის რევოლუციისთანავე გ. ტაბიძე შეეშურება პეტროგრადში და ხდება მოწმე ოქტომბრის პირველი მსოფლიო-ისტორიული მნიშვნელობის დღეებისა და ამბებისა. ამ პირველმა შთაბეჭდილებებმა და განწყობილებამ თავისი მხატვრული განხორციელება ჰპოვა შემდგომ პოეტის საუკეთესო ლექსებსა და პოემებში.

1919 წელს გამოდის გ. ტაბიძის ლექსების მეორე კრებული.

გ. ტაბიძე ერთი იმ პირველ ქართველ პოეტთაგანი იყო, რომელიც საქართველოში საბჭოთა ხელისუფლების დამყარების შემდეგ უყოყმანოდ დადგა მუშათა კლასის პოზიციებზე და მისი მიზნებისა და ამოცანებისათვის ბრძოლაში ბასრ იარაღად გამოიყენა თავისი მძლავრი პოეტური მეტყველება.

გარდა წვრილი ლექსებისა, საბჭოთა ხელისუფლების დამყარების პირველ პერიოდში, გ. ტაბიძის კალამს ეკუთვნის პოემა „ჯონ რიდი“, რომელიც ცალკე წიგნად გამოვიდა 1924 წელს, სამი წლის შემდეგ სახელმწიფო გამომცემლობა სცემს გ. ტაბიძის ლექსების სრულ კრებულს ერთ დიდ ტომად. მას მოსდევს მთელი რიგი ნაწარმოებები: „ეპოქა“ (1927 წ.), „პაციფიზმი“ (1930 წ.), „საით მიდის რევოლუციური საქართველო“ (1931 წ.) და სხვ.

გ. ტაბიძე უახლოეს მონაწილეობას იღებდა და იღებს საბჭოთა მწერლობის ყველა აქტუალურ საკითხში, იგი გულდასმით სწავლობს და აკვირდება თანამედროვე ცხოვრებას, სოციალისტურ აღმშენებლობას და თავისი იდეურ-შემოქმედებითი მუშაობით ხელს უწყობს მუშათა კლასის მიერ სოციალიზმის განმტკიცებისათვის წარმოებულ დიადი ბრძოლის საქმეს.

1933 წლის მაისში ოცდახუთი წელი შესრულდა, რაც პოეტი ინტენსიურად და ნაყოფიერად ეწევა თავის ლიტერატურულ-შემოქმედებითს მუშაობას. ამ მუშაობას იგი კვლავ განაგრძობს იმ მაღალ იდეურ-მხატვრულ დონეზე დგომით, როგორც ეს შეპფერის ღირსეულ და მოწინავე რიგებში მყოფ საბჭოთა მწერალს.

1933 წელს საქართველოს საბჭოთა მთავრობამ გ. ტაბიძეს მიანიჭა სახალხო მწერლის სახელწოდება, ხოლო 1936 წელს იგი დააჯილდოეს ლენინის ორდენით.

პირველი მაისი

სლექსი, წარმოთქმული არალეგალურ
სალამოზე 1908 წლის, პირველ მაისს.

პირველი მაისი,
პირველი მაისი,
პირველი მაისი
მოვიდა ამაყი:
წითელი ყაყაჩო
თუ იასამანი,
ხავერდის ვარდები
და თეთრი ზამბახი.
მეფეს კი, მეფეს კი,
ქარით და გრიგალით,—
თითქო არავისა
და არარაისი, —
ციხეში, ბორკილში
შიმშილში-ომებში
სურს ჩაკლას მუშათა
პირველი მაისი.
დრო მოვა და ისევ
პროლეტარიატი

მაისის ვარდებით
სიცოცხლეს აივსებს.
სალამი იმ ღღეებს,
სალამი იმ ბრძოლებს,
იმ ნათელ გაწევას,
იმ პირველ მაისებს!

1908

დროშები ჩქარა!

გათენდა; ცეცხლის მზე აენტო, აცურდა...

დროშები ჩქარა!

თავისუფლება სულს ისე მოსწყურდა,

ვით დაჭრილ ირმების გუნდს — წყარო ანკარა.

დროშები ჩქარა!

დიდება ხალხისთვის წამებულ რაინდებს,

ვინც თავი გასწირა, ვინც სისხლი დაღვარა;

მათ ხსოვნას ქვეყანა სანთლებად აინთებს.

დროშები ჩქარა!

დიდება, ვინც კიდევ გვაბრძოლებს იმედით,

ვინც შედგრად დახვდება მტრის რისხვა-მუქარას.

გათენდა! შეერთდით, შეერთდით, შეერთდით!

დროშები, დროშები... დროშები ჩქარა!

1917 წ.

ათრობდა ხალხთა მწუხარება

ათრობდა ხალხთა მწუხარება, სისხლის აუზი,
მისი სასახლე მონად ჰყავდა აღფრთოვანებას,
მოღალატეთა შთაგონებით სცემდა ბრძანებას
და მედიდურად ხელს აწერდა: ნიკოლოზი.

ლაჩარი იყო, ქვეყნის ბედი, დეღვა, ქაოსი
ფრეილინების და დედოფლის ბედს მიაწება,
ჩვენ კი სიმართლის ციხეებში დაგვიანება
გულს გვისერავდა, როგორც ზარი სასაფლაოსი.

კუბოებისთვის მეკუბოვებს ხე აღარ ეყო,
ხე არ ჰყოფნიდა შეფეს კაცთა ჯვარზე საცმელად,
მაგრამ გამოჩნდა სიხარული კაცთ დასახსნელად.

ამხანაგებო! განახლების ზარმა დარეკა,
ტახტი დაეცა და იმედად ქაოსზე დგება:
თანასწორობა, რესპუბლიკა, თავისუფლება!

1917 წ.

მიყვარს მარტო ქარიშხალი

მე ცის ვარსკვლავს არ შევნატრი. განთიადით შეუქით
ძღეულს,
მოსწყენია საწყალს ცაზე, უიმედოს, ფერმილეულს,

არ შევნატრი ყომრალ ღრუბელს, ცას რომ ფარავს
ფრთატივტივა.
ასტკივდება ხოლმე გული და ცრემლები სცვივა, სცვივა..

მე ზღვის ტალღას არ შევნატრი. კლდის ნაპრალს რომ
ეტმასნება.
თუ მშვიდია, არ აქვს გული და აღარ აქვს ცეცხლის ვნება.

მიყვარს მარტო ქარიშხალი, თვალუწყვდენელ ზღვიდან
ზღვამდე,
მთიდან მთამდე, ციდან ცამდე თავისუფლად მონავარდე!

მიყვარს იმის ნანგრევებზე ახალ გრძნობით შევება-ლხენა,
მასში კოცხლობს ფიქრთა ჩემთა იღუმალი აღმაფრენა!

გემი „დალანდი“

გამომალვია ლამის ალმა ნელმა და ქურდმა,
ბალი ყელამდე ზამბახებით იყო ნაბური,
ირგვლივ ეყარა დანგრეულთა ჩრდილთა ჩუქურთმა,
ბალს იქით მძიმედ ხმაურობდა ზღვა უდაბური.

მე მივდიოდი, მალლა იდგა გემი „დალანდი“,
როგორც ნარცისი თავის ლანღზე შეყვარებული,
ჩემი დაფნისთვის მიტაცებდა ლურჯი მანდილი
ქვეყნად მთვარეულ ზამბახებში შეფარებული.

გემით „დალანდი“ მოვდიოდი სამშობლოსაკენ
და მთვარისაგან გაღვიძება გულს დარდად ჰქონდა;
მაგრამ სამშობლოს ძველი გზებით ველარ მოვაგენ
და არ მახსოვდა: მქონდა იგი, თუ მომაგონდა?

გახსენებების მომძახოდა მტანჯველი ლანდი:
„შენ და მოსკოვი, პეტროგრადი, ლენინი, კრემლი!“
შავი ზღვის ზეირთებს მიაპობდა გემი „დალანდი“
და თვალზე მადგა განშორების მსუბუქი ცრემლი.

*
* * *

საქართველოს კარებს გასცდა.
წინაღვრძნობა ბუმბერაზი,
როცა მხნე და ახალგაზრდა
მოდიოდა თქვენი რაზმი.

თითქო ცეცხლით დაეთუთქა
ლმობიერი გული ძმისა —
ათასი მთა წინ გადუდგა,
მთები კავკასიონისა:

„გამობრუნდით! რა უარეს
შარა - ხევს ხართ მიმავალი,
ერთი ბნელი ღამე არის,
რომ ვერა სჭრის კაცის თვალი..“

ერთი მეფე დევიცა ღვას,
სამასი წლის დევი ჰქვია;
გელის ციხე, ან კატორღა,
ან ციმბირი, ანუ ტყვია!“



თქვენ ამბობდით: „სისხლი არის
 მისი ლხინი და შექცევა.
 რადგან იცის, რომ მომავლის
 სასტიკ მსჯავრს ვერ გაექცევა“⁴.

და დადუმდა ათასი მთა,
 მომლოდინე მზიან ჩრდილის,
 როს ხელახლა გაისმა ხმა
 უღიადეს ჯულაშვილის.

ურყევია თქვენი გული,
 თქვენი მტკიცე სიარული,
 წინ წაწევა და გუგუნი
 ინტერნაციონალური!

გურიის მთები

წინ, მეეტლევ!

ეგ ცხენები გააქანე, გააქანე!

მსურს, რომ ერთხელ კიდევ ენახო გაზაფხულის მთები
მწვანე,

მსურს რომ დაფნით გადავხლართო მძიმე ფიქრთა
ოკეანე...

წამიყვანე!

მთები! როგორ შვენიტ მათზე გაზაფხულის ბუჩქ-

ფოთოლი,

როგორ შვენის ველზე ნამი, გამჭვირვალე როგორც

ბროლი.

ცა ისეა მოწმენდილი, ცა ისეა შეუმკრთალი,

რომ ანგელოზს დაინახავს მოდარაჯე კაცის თვალი.

კიპარისი ისე ღელავს, ისე ღელავს, ისე ღელავს,

ისე ტოკავს, ისე ტოკავს, როცა ქარი გადათელავს,

წყარო, კლდეში მოჩუხჩუხე, წვეთანკარა, ვით ცის ვნება,

დაფნის ბუჩქთა მწვანე ჩარჩოს ეომება, ეხეთქება.

და ჩანჩქერი, მთით ნახსლეთი დაფერილი, დილის სხივით,

ძირს ეშვება და იფრქვევა და გადადის რძის ქაფივით.

ვღგვეარ მთაზე... და სიჩუმის იღუმალი მესმის ენა,

და შიტაცებს სწრაფი ფრთებით პოეტური აღმადრენა.

ვხედავ სურებს, ვხედავ დაფნარს, ვხედავ მღუმარ

ნასაკირალს,

ვხედავ სოფლებს სიციცხლისას, განახლების თვალით
მზირალს,

ჩუმად! ვილაც მღერის მთაზე... რა ძალაა ამ ტკბილ ხმაში,
არსად ისე არ მღერიან, როგორც აქ, ამ ქვეყანაში,
არსად, არსად არ არსებობს ბრძოლის ყინი, ბრძოლის
ქარი,

არსად ისე არ გადმოხეთქს უკმარობის ნიაღვარი,
და არსად მთელ ქვეყანაზე არ ჰკოცნიან ისე ვნებით,
ისე ცეცხლით, ისე ყინით და იმგვარი გატაცებით,
ვერსად ისე ვერვინ გაგხვევს გამოუცნობ ცეცხლის ტბაში,
როგორც ლერწამ ქალწულები აქ, ამ წარმტაც ქვეყანაში!
და, მეეტლევ,

თუ მათ აღერსს ვერ ველირსე, გეთაყვანე,
საალერსოდ ისევ მიწვევს გაზაფხულს მთები მწვანე...
მაშ გარეკე ეგ ცხენები,
სადმე შორს, შორს წაიყვანე,
გამაქანე,
გამაქანე!

1914

ჩვენ, კომატები საქართველოში

გულში იმავე გრძნობით ბრუნდება
და მოლოდინი დარეკავს ჩუმი,
რომ არა ერთხელ აგუგუნდება
დედამიწაზე კიდევ სამუმი.
აჰ, ქიმიური ომების წყება
სოფელში, მინდვრად, ქალაქში, ტყეში,
ახალი ღზობა ჰოსპიტალების,
ახალი ცრემლის ღვარი და თქეში.
იქ, ტრანშეების ლაბირინტებში,
ნუ გაგიტაცებს ძველი წუხილი,
ხევიდან ხევზე იკივლებს მეხი,
ხევიდან ხევზე წავა ქუხილი.
გიგანტიური მუხლუხო — ტანკა
და შეუწყვეტი ტყვიის ფანტელი...
პროჟექტორებმა ჰაერში იგრძენეს
ჰაეროების კორიანტელი.
წამოვა მღვრიე ცეცხლის ნიაღვრად
ასსანტიმეტრის მკაცრი სახელი,
ხევიდან ხევზე გადიგრიალებს
ხევიდან ხევის გამოძახილი.
გააფთრებული ომის გენია,
ძველი ქანგივით ყვითელი ფერის,



Handwritten notes on the left margin: 'კომატები' (top) and '24/1/46' (bottom).

2. გ. ტაბიძე



გადეფარება მეწამულ ზეცას,
რომ მოიტანოს დღე მწარე წერის.
ვართ პოეტები საქართველოსი,
რომელთაც გვახსოვს დღე უარესი,
ჩვენ ახლავ ვიციით სად დადგებიან
კლოდელი, უამში, სიუარესი.
დავდგეთ იქ, სადაც ქარიშხალია
და სისხლიანი დგას ანგელოსი,
ახალ გრივალებს ვსწირავთ სიცოცხლეს
ჩვენ, პოეტები საქართველოსი...

სიმღერის მინდა მე წამოწყება

სიმღერის მინდა მე წამოწყება,
რომ გაიშალოს გამოცოცხლება!
გამოცოცხლება, გამოცოცხლება,
და არა ძილი!

დღეს ერთმა შეხვედრამ ილანდა
დილით,

ისეთმა, რომელიც მართობდა
ბავშვობის დროს გადამეტებით;
ერთი ღრუბელიც ცაზე არ ჩანდა,
მე კი სახეზე მეცემოდა
უეჭველი წვიმის წვეთები
გრილი.

სანამ გაშრება და ჩამოცხება —
სიმღერის მინდა მე წამოწყება:
გამოცოცხლება, გამოცოცხლება,
და არა ძილი!

ირგელივ ნისლი სუფევდა,
ვარდებს შხამი ერია,
მაგრამ წყნარად ამბობდი:
„იყოს... არაფერია“!

ყველაფერი ქაოსის
ნაპირამდე მივიდა,
მაგრამ დელვას ეტყოდი:
„დასცხრი... რა მოგივიდა“?

და იქ, სადაც ცბიერნი
უგულობას ფარავენ,
შენ იცოდი ღიმილი
ისე, როგორც არავინ.

მათთან, ვისიც ცხოვრება
იყო ბედით გამობილი,
შენ ხალისით მიგქონდა
სული კეთილშობილი.

და ცხოვრება გიყვარდა,
როგორც ბრძოლის პიესა,
და გათრობდა ჰანგებში
მხოლოდ მარსელიეზა.

რა დღე არ გაიარე —
ხან კარგი, ხან მწუხარე,
მაგრამ სიკვდილის დღემდე
შენს გზას არ ვადუხარე.

მშვილზე – მშვილი

მშვილზე მშვილი
ცხრაას შვილი,
უეცარი,
ომის ზარი.
იყო მწარე
ჩვენი შარის
შეშფოთება
უზეცარი.
სევდიანად
შეწყდა ნანა,
სადაც ყანა
იყო წყნარი.
მოჰყვა მკაცრი
კარპატები,
მერე კრემლი
და ხანძარი.

ი ყ ო

იყო ბურუსი გაურღვეველი
და კაკანებდა ტყვიამფრქვეველი.

დღემ მოღუშულმა წარბი შეხარა,
დაცლილ ქუჩებში მკვდრები ეყარა.

უცებ მაღალი ცეცხლი ავარდა
და ბნელი ცისკენ გაინავარდა.

ცეცხლი ძლიერი დიდხანს ვინახე,
როს იმედები სხვა დავინახე.

ეს მინდა ვუთხრა მიეთ-მოეთებს:
„მე ქარში ვიყავ, როცა პოეტებს

თქვენთვის საყვარელ ბულბულ-მდელოში
ტკბილად გეძინათ საქართველოში“.

მღვრიე ქარი

თოვლის მხარე,
ნისლიანი მთა და ბარი.
მოვიმხარი მისი გზები, სიცივე და მღვრიე დარი.
ზარზე ზარი, სწრაფი, ჩქარი, მღელვარებად
ჩქეფდა ღვარი,
ტრიალებდა, როგორც ფარი,
შემოდგომის ჩქარი
ქარი.
მეფის კარი,
ნანგრევები, ნატახტარი;
მეფე ტყვეა; ტყვეა მეფის ამირბარი, სპასალარი.
აქეთ ქუჩა, იქით ჯარი და დროშები გარი-გარი.
ისევ ქარი.
მოდის მტერი —
იკეცება ალყად ჯარი.
ცხენზე მჯდარი მწარედ კივის მეომარი.
კანონადა მშობლიური და ღრუბელი შავად მდგარი.
ისევ ქარი,
მძაფრი ქარი,
თქეში, მთელი ნიაგარი.
სული ძლიერ აფეთქების და სიცივე ჯადოქარი.
ისევ მძიმე პეტერბურგი და ამინდი ბობოქარი.
ისევ ქარი,
მღვრიე ქარი.

ჩვენი მნათობი ცეცხლის შპრია

ცეცხლივით ჩვენი ტრიალებს ხანა,
 ჩვენი მნათობიც ცეცხლის ფერია;
 მან ბევრი რული და მშვიდი ნანა
 ქარიშხლის ხმებით მოიგერია.
 მებრძოლ დროშასთან ელავს კალამი.
 ეს ათი წელი — ათი აგური —
 დამკვიდრდეს, როგორც ძმური სალამი,
 მხურვალე, მხნე და ამხანაგური!
 მრავალმა წელმა გაასწრო ჩარჩოს,
 დრო ისევ ცდილობს ძალთა მოკრებას;
 ინდუსტრიალურ აღს გაუმარჯოს
 და პროლეტარულ აბობოქრებას!
 გაუმარჯოს ფიქრს, რომ, ალებრ მნათი,
 ხავსმოკიდებულს, ნელს და ბორიოს
 ააყირავენს ეს წელი ათი
 ათიათასი წლის ისტორიას!
 მკიდრო კავშირი ერთმანეთს შორის
 დღეს საჭიროა, როგორც არასდროს,
 რევოლუციურ დღის დირიჟორის
 ამღელვარებამ რომ არ გაგასწროს!
 თუ მსოფლიოში კვლავ შორით შორად
 გიგანტიური იგრგვინებს ქნარი,

ჩვენ იმ ვულკანთან ვიქნებით სწორად:
გული, სიმღერა, შრომა — აქ არი!
ხელოვნებათა არმიავ, ჩქარი
ეპოქის გვერდით იარე, წადი!
თუ დღეს რამ არის გაუგებარი,
ხვალ ნათელივით იქნება ცხადი.
ხომ განვლილია ნაწილი გზისგან,
სხვა ამოცანა — აღმოსავლეთით.
როგორ შორსა ვართ იმ ნაპირისგან,
გემზე პირველი გზით რომ ავედით!
ოკეანესი ჰქუხს შუაგული!
და ახალ ნაპირს იმედად ათოვს
მზე, რკინასავით შემოდგული...
ჩვენი მხურვალე სალამი მნათობს!
სალამი ხანას, რომ გასცდა ჩარჩოს!
დროშას, გაწევას, ძალთა მოკრებას!
ინტერნაციონალის ხმას გაუმარჯოს,
ინტერნაციონალის აბობოქრებას!

ინდუსტრიული ნანა

დაიძინე, ალვისტანა,
 ბევრი კი შენისთანა?
 მშენებლობის დიდი დროა,
 რომ არ თქმულა იმისთანა.
 ძილში პრესა ჩაგყვა თანა,
 ან რადიო დაგეზმანა?
 გაქანება და მოტორი...
 სიხარული არის, განა?
 წინანდელი თოხის ყანა
 რჩება მამაპაპასთანა,
 შეესია ტრაქტორები,
 კვალი კვალზე გაიტანა,
 ინჟინერი თუ ხარ, განა
 ცოტა არის ამოცანა?
 სახლი დადგა იმისთანა,
 საუბრობდეს დრუბლებთანა,
 ნეტა რაა იმისთანა,
 ამომავალი მზისთანა,
 შრომისთან რომ დროშებია,
 გაერთიანებისთანა

პოეტი და მასა

ნუ გგონია, რომ სიმღერას
შენსას ვერვინ გაიგონებს,
ვერ გაარღვევს მწუხარებას
და ვერავის დაიმონებს.
არა, მუდამ ახალია
და ძლიერი შენი სიტყვა,
იგი წინათ ხალხის გულში
დაფარულად გამოითქვა.
ძლიერია ჩანგის ხმაზე
ბევრის წრფელი ღამეთ თევა
და იღუმალ სიმღერაზე
სულის ცეცხლად გადაქცევა.

სიმღერავ!

ნუ მინდობ, შენსა ლხენასა,
მთლად მიმეც აღმაფრენასა,
შენს ხმებს ვუმონებ, გეთაყვა,
მღელვარე გულის ძგერასა!
მოყვრის გულს გავახალისებთ,
მტერი დაგვაკლებს ვერასა,
დაჰკარი მარჯვნივ და მარცხნივ
ჩხიკვს, შავ ყორნებს და ძერასა!

რა იყო შენი ბავშვობა?

აბა, რა იყო შენი ბავშვობა:
მამა არ გყავდა, დედა არ გახსოვს...
არც სიყმაწვილე, არც თამაშობა,
სულ სიღარიბე გართმევდა სასოს...
გყავდა გამდელად ქუჩა, ის გზრდიდა.
საკუთარ სახლად მას უცქეროდი,
როცა ეს ბინაც მწარედ გდევნიდა
და შენ მომავალ ბრძოლებს მღეროდი.

ეფინება სიხარული

გაზაფხულზე ყვავილები
იმღერიან ქებათ-ქებას
და ნაკადიც უზრუნველად
მოიმღერის გამარჯვებას.
ყველაფერი, ყველაფერი
მაისისას ერთვის ჰიმნებს,
ეფინება სიხარული
მრავალ ვარდებს და გვირგვინებს.

**აღტაცებას იმედისას და
მსოფლიო გამარჯვებას**

დღეს მებაღემ სარებს ვაზი
მიაკონა, მოაკონა.
მზემ მიდამოს მშვენიერი
გაზაფხული მოაგონა.
ახმაურდეს ყველა ჩანგი
და გამძაფრდეს გულთა ძგერა,
ვერ დამაცხრობ, ვერ დამძალავ,
ვერ გამისწრებ, ვერა, ვერა!
მაინც ვიცი, მაინც ვიცი
ვერაფერი შესცვლის შევებას,
აღტაცებას იმედისას
და მსოფლიო გამარჯვებას!

უთენი ხმებით

შენგნით იმედს შეუპყრივარ,
განცდა მომდევს გაბასრული,
ჩემ სიხარულს, აღტაცებას
ენლა არ აქვს დასასრული.

გრძნობა ლბება უხილავად
უტეხელი იმა ხმებით,
გაღვიძებულ ოცნებითა
და აშკარა განახლებით.

ქუჩებს შვავილი მოეფინება

ქუჩებს დროშები მოეფინება
და გაბრწყინდება სახეთა ღვარი,
ინტერნაციონალის სიმღერით წაეა
ამ ქალაქებზე მუშათა ჯარი.

ფერადი ფერით შეიმოსება
ყველგან სახლები გიგანტიური,
ყველგან ელვარე გაზაფხულია
და ვარდებია ყველგან მზიური.

პროლეტარიატს შუბლზე ჰფენია
ცხარე ბრძოლების ალთა ჩქერება,
„ბედნიერება შეიქმნეს ქვეყნად!“ —
თქვა — და იქნება ბედნიერება.

სიცოცხლით, მთელი შემოქმედებით

ჩვენ შევეჩვიეთ ბრძოლაში ყოფნას
სიცოცხლით, მთელი შემოქმედებით:
თავზე ტყვიები დაგვფარფატებდა
და გატაცება ფოლადის ფრთებით.

ჩვენ შევეჩვიეთ ქარს და ქარიშხალს,
ბავშვობიდანვე ჩვენი ცხოვრება
იყო მარტოდენ რევოლუციის
მქუხარე ძალთან დამეგობრება.

რომ გაგიუებას გავდა დღეები,
მრავალფეროვან წამთა ფერხულში
წინ მივდიოდით და იმედები
გამარჯვებისა ხარობდა გულში.

სალამი ახალ გზით გაერთიანებულ საქართველოს!

წინათ მეტეხის ბურჯი
და ნარიყალა აგეს,
ეხლა მძლავრი და ურჩი
სიტყვა ეკუთვნის ზაჰესს.
სიბნელე? არასდროს, არასდროს!
სიკვდილი წყვედიადის ჩრდილებს!
სინათლეს გაუმარჯოს,
სინათლის ყვავილებს!
დრო მიდის ნათელ გზით,
რომ მტრობა დათრთვილოს,
სალამი ახალ გზით
გაერთიანებულ საქართველოს!
სიბნელე? არასდროს, არასდროს!
სიკვდილი წყვედიადის ჩრდილებს!
სინათლეს გაუმარჯოს,
სინათლის ყვავილებს!



არხევს ახალი სიცოცხლის აკვანს

ეს გაზაფხული გამძაფრებული
 პატიმრობისას გაარღვევს საკანს,
 გახარებული ხელის კანკალით
 არხევს ახალი სიცოცხლის აკვანს.
 გაცოცხლებულა ირგვლივ ყოველი,
 მფეთქავი ძალა არეს ჰფენია,
 სულ რომ არ იყო ქვეყნად ღიმილი,
 შეხედე, ეხლა რაოდენია!
 მჩქეფარე წყაროს, ამოყრილ ხეებს,
 მათ განახლებას ეუბნება ბანს,
 ეს გაზაფხული უხარებს დღეებს
 და არხევს ახალ სიცოცხლის აკვანს.

დაჰკარ, ორკესტრო!

დაჰკარ, ორკესტრო! გული გააბე,
ნაპერწკლებია დღეს ყველას გულში,
ეხლა განათლდა მის ჯურღმულებში,
იმის მაისში და სიხარულში.

თვითეულ შუქში, თვითეულ ქვაში
დაუძლეველი დაღადებს გრძნობა:
„ინტერნაციონალთან, ინტერნაციონალთან,
გვჯერა, აღსდგება კაცობრიობა“!

მიჰყევ, გაუგონე ბორბლებს

რკინა, ფოლადები, რკინა, ქვანახშირი,
ქუჩის ხერხემალი, ქარხნის საფეთქელი,
შრომით იბურება სუნთქვა განახშირი,
როგორც მასალები ასაფეთქებელი.

დგანან მშენებლები, როგორც ქვა-პიტალო,
არის ანგარიში მაღალ სართულებით,
მოსჩქეფს ზაჰესიდან ალი მოწითალო
ბინდში გატანილი მწყობრი მავთულებით.

- მიჰყევ, გაუგონე ბორბლებს სიარული,
არის საუკუნე ინდუსტრიალური!

ხვალ მაისია

ხვალ მაისია. რა სიხარულით
ჩვენ გავალთ ხალხში აღფრთოვნებული!
სადაა მტერი, ისევ მაისმა
მას სასიკვდილოდ გაუბოს გული.

ხვალ მაისია. წითელ დროშებით
და ყვავილებით გამოვა მასა,
მაისმა მისცა მას გამარჯვება,
მაისმა გრძნობა გაუღმაზა.

* * *

ჰქუხდე, გულისთქმავ! სული მღელვარებს,
გული მწველ ცეცხლით კვლავ გაიმსჭვალა,
გაშუქდი, სანამ მძლავრია გრძნობა,
გაშუქდი, სანამ გექნება ძალა,
გაშუქდი, სანამ სიმნი შესძლებენ
და სიღრმეს კიდევ ცეცხლი ექნება,
მნათობნი სხივებს გადმოგაფენენ...
გაშუქდი, დიდო ბედნიერება!
არის სიცოცხლის დიდი მოზანი
და უფრო დიდი დანიშნულება:
ფერფლი არ იყვეს ადამიანი,
სანამ ახარებს თავისუფლება.
ბედგანათებულს სჯეროდეს ერთი
მზე თანაბარი კაცობრიობის,
იბრძოლოს შრომის სუფევისათვის,
იყოს მღერალი მზიური ყოფის.
და პოეზიის სიმაღლეები
ერთგულ მფარველად დარჩება თანა,
რა არის მასთან სხვა ძღვერება,
რა არის მასთან თვითონ ქვეყანა!

ჩვენ ავდიოდით საღრჩობელაზე

ო, როგორ გვძულდა ჩვენ ბოროტება,
გვძულდა მტარვალი, გვძულდა მჩაგვრელი!
ვესარჩლებოდით დამონებულის,
დაცემულ მოძმის მწე და მფარველი.

ჩვენ შევებრძოლეთ უსამართლობას,
არ შევუშინდით მტრების მუქარას,
გმირმა არც ერთმა შებრძოლებაში
არჩეულ გზას არ გადაუხარა.

ამხანაგებო! გეწამდა: თანაბრად
გააშუქებდა მზე სულ ყველაზე,
ამ რწმენით, სულით დამშვიდებული
ჩვენ ავდიოდით საღრჩობელაზე.

რამდენ ღამეს მოელო ბოლო

მომავონდება ძველი ცხოვრება
და განთიადი ჩვენი ბედისა...
ვფიქრობდით: „როდის გამოაშუქებს
მზე გათენების და იმედისა,
როდის იქნება ხალხის ტანჯულის
სამართლიანი ქვეყნად უფლება,
თანასწორობა, შრომა, სიმართლე,
ერთობა, ძმობა, თავისუფლება?!“
ბოლო მოელო ხალხის წამებას
და ფუჭ ცხოვრებას, უნაყოფობას!
მაშ რამდენ ღამეს მოელო ბოლო,
რამდენ წურბელას, რამდენ ობობას!!

ის დროება სიზმარივით წავიდა

ის დროება სიზმარივით წავიდა,
ოდეს ბაგწვი იყავ მოხეტიალე,
რკინისგზები — სავსე სანახავითა,
რონოდები ცივი, ოხერტიალი.

ნუ იგონებ მწარე თავგადასავალს,
როს მშიერი, დასისხლული ფეხებით
მთელი ქვეყნის ასავალს და დასავალს
შენ სწონილი მედგრად, გულგამეხებით.

ყველაფერი სიზმარივით წავიდა,
როგორც ქარი, როგორც ყინვა და თოვლი.
სავსე არის ახალ სანახავითა
ისევ ბრძოლა, ბრძოლა თანადროული.

რმა მარტი

რა მწარე იყო წარსულისაღმი
უკანასკნელი შენი თაყვანი,
შენს სიყმაწვილეს სიბერე სცვლიდა —
თავისუფლების შეილის აკვანი.

რარიგ ბადებდა უიმედობას
უუძველესი ოჯახის ყინი,
საკუთარ რწმენას ქმარი გართმევდა
და საკუთარ გულს ბავშვის ტიტინი.

ესლა (როგორი დაგვიანებით!)
დრომ მოგაგონა შენ შენი ვალი,
ხარ თანაბარი ადამიანი,
უფლებიანი მშრომელი ქალი.

ქალაქი წხალკვეთ

დღევის დროს გემზე „ტეოდორ ნეტტე“
 ანძები დატყდნენ, როგორც მშვილდები,
 ფიქრებს მორევში რაც უნდა ჰკეტდეს,
 ერთს მათგანს მაინც ვერ მოსცილდები.
 რომ დააყარა ქარმა ფაფარი
 უზარმაზარი გორების ეტლებს,
 პოსეიდონის ძველი ზღაპარი
 ეხეთქებოდა ფოლადის კედლებს.
 ასფუთიანი ჩაქუჩის ცემით
 ცა ჩემზე ცდიდა ძალთა მოკრებას,
 მან დაამსგავსა მგზავრობა ჩემი
 ცხოვრების ჩემის აბოზოქრებას.
 გადმოანგრიე შენი ზვირთები,
 რომ მხარეებმა მხარეს გაასწროს...
 იქნებ, გასწყური, არ ავტირდები,
 არც შებრალებას ვითხოვ არასდროს!
 მე სხვანაირად ზვირთი მოვსახე,
 მზემ ჩემკენ შუქი რა მოიღერა,
 ბოლოს ხომ მაინც მე შემოვძახე
 გამარჯვებული ბრძოლის სიმღერა.
 როგორ? მე ვქმნიდი იმედებს განგებ
 და მისთვის მსურდა ვარდების ფენა,

მისთვის ვფერავდი მრავალჯერ ჩანგებს,
 რომ მხოლოდ მტრისთვის დამეტკობო სმენა?
 არა და არა! მრავალი სტანჯა,
 მრავალს დაუფრთხო სიმშვიდის ძილი,
 ლექსი ყოველთვის იყო ხანჯალი,
 ლექსი მტრებისთვის იყო სიკვდილი.
 მოგხვდათ? იგრძენით? შევატრიალე
 თუ არა ნისლში მყოფი ბორბალი?
 იყო თუ არა ჭექა-გრიალი,
 ჩვენი დღეების ცა ნაჭორფალი?
 ო, შავო ზღვაო! ასწიე გემი,
 შუქი დაენტოს ქათთა მოკრებას!
 დაე, კვლავ გავდეს მგზავრობა ჩემი
 ცხოვრების ჩემის აბოზოქრებას!
 მაგრამ შორს ლურჯი გამოჩნდა მთები,
 ეხლა იქ მყუდრო ნავთსადგურია,
 წყალში შთასული არის მითები
 და ძველისძველი დიოსკურია.
 ნავთსადგურიდან თავდება ხაზი,
 ერთ დროს აქ იდგა მრავალთ-მრავალი
 სხვა წინაპარი ჩემი, აფხაზი,
 უძველეს დროის შთამომავალი.
 გენიალური, უკვდავი თემა!
 პოეტებს, მსხვერპლებს ტლანქი ფურჩის,
 მე შემძლია მივსცე პოემა,
 პოემა ახალ დროსკურჩის.
 მასში ცხოვრება ღვივის მედგარი,
 უნდა ჩაეშვა ზღვაში მსახავად.
 დახარბდებოდა თვითონ ედგარი
 იმ იღუმალი გზის სანახავად.
 ზღვის ფსკერზე ეხლაც მებღვაურები

ძველ კედლებისას ჰბობენ ხვავებს,
 ამოაქვთ ოქრო აუარება
 და საგანძურით ავსებენ ნაეებს.
 ქალაქი წყალქვეშ მძინარი მხარის!
 როს შეღამდება ნაცრისფრად ასე,
 მაგრამ სინათლე ჯერ კიდევ არის
 და აღმაცერად იშლება ზღვაზე —
 ნაპირებიდან კავკასიონის
 მთებამდე მოსავს ბინდები შავი,
 მაშინ მძინარე პონტიის დონეს
 მე მიმაქანებს ფარული ნავი.
 ზღვის ფრინველების გამყივარ ხმაში
 თითქო სხვა მესმის იღუმალება,
 ილიუზია! ჩვენება! მასში
 სულ ახლო, ახლო რომ იმალება.
 თითქო ეს ხმები ეკუთვნის არა
 მხოლოდ და მხოლოდ ფრინველთ გვიანებს,
 მათში წყალქვეშა გუგუნებს ზარა
 და ხმა ეკუთვნის ადამიანებს.
 მივუყურადებ: ისევ და ისევ
 განმეორდება ხმა უცნაური,
 ის იღუმალი ქალაქი სფინქსი
 მეძახის უცნობ აურზაურით.
 ვგრძნობ: თითქო ფსკერზე ვეშვები ცურვით,
 ხელით ვეხები წყალქვეშა თხემებს,
 წყალში დამარხულს ვიგრძნობ მომდურვით
 ნანგრევებს, ლანდებს, იდეებს, სქემებს.
 აქ დაფარულა მთელი კრებულნი
 და სიბნელეში ელავს თვალები,
 ის ძველთაძველი შთამომავალი,
 ის უძველესი ფეოდალები.

მათი ვერა გრძნობს ფიქრი და ბაგე,
რომ მცხეთის ახლო ახალ ნათებით
ელექტრონების გაჩნდა ქალაქი
ათასეული კილოვატებით.
იყო ქალაქი, იყო საგანი —
ოდესმე მძლავრი და ალიერი,
ახლა ცივია გზა შინაგანი
და იღუმალი სიცალიერე...
„ტეოდორ ნეტე“ ახლა ისვენებს
და ფრინველების დაცხრა გუნდები.
მშვიდობით! ხსოვნათ დაკარგულ ფენებს
არასდროს აღარ დავუბრუნდები.

დაჰკა წერაჰვი!

დაჰკა წერაჰვი, დაჰკა წერაჰვი,
 ჰვი, დაჰკარი!
 გადმონაგრიე მძიმე ლოდები
 ნიადაგარი,
 აგურს — აგური, ფიცარს — ფიცარი,
 მკლავი მაგარი,
 ვერას დააკლებს ახალ შენობას
 წვიმა და ქარი.
 დაჰკა წერაჰვი, დაჰკა წერაჰვი,
 ჰვი, დაჰკარი!
 მოდის ტრიალი ინდუსტრიალურ
 აღმშენებლობის.
 წინ, წინ! მაღალი, მშრომელი ხალხის
 დროშა აქ არი,
 დაჰკა წერაჰვი, დაჰკა წერაჰვი,
 ჰვი, დაჰკარი!



**რევოლუციურ
საქართველოს**

რევოლუციურს, ჯერ არნახულს, ჯერ არგაგონილს,
 უდიდესს თავის ნებისყოფით, გმირულს, უაღრესს,
 თვალწინ გადაშლილ გარდატეხათ უდიადეს აზრს,
 მრავალი ათას მტკიცე ძაფით დაკავშირებულს;
 აღფრთოვანებას მასებისას, მილიარდიან
 ძლიერ ტალღებად რომ მიდელავს ახალის ძალით,
 უსასტიკესი დაჟინებით რომ ანგრევს კარებს
 მილიონების უფართოეს ჰორიზონტებთან,
 ნგრევას, ფ, ნგრევას, დაუნდობელ ნგრევას ძველისას,
 კარჩაკეტილი ცხოვრებიდან გავიღეთ მზეზე.
 უღმობელ ტრიალს ისტორიის მედგარი ბორბლის,
 რევოლუციურ საქართველოს,
 ნახტომს უდიდესს, უზარმაზარს, განსაცვიფრებელს —
 რევოლუციურს, ჯერ არნახულს, ჯერ არგაგონილს,
 ვაჟა ამ ახალ საქართველოს, ვაჟა შენებას!

თანდათან, თანდათან ახალი
ქვეყანა უმდგება!

რამდენიც მძლავრი
მკვიდრდება სახლი
და ემატება
აგური აგურს,
თვალი სიახლეს
ხედება სიახლით,
გულიც უჩქარებს
რიტმს ამხანაგურს.
არაფერია,
თუ ამ ლექსთა ცვლის
სისწრაფეს ბევრი
თვალსაც ვერ მოჰკრავს,
ცოტათი მაინც
სისწრაფე მისი
ჰგავს ჩვენთა დღეთა
კინემატოგრაფს.
ვინ იფიქრებდა,
რომ ამოდენა
გრანდიოზული
საქმე გველოდა.
ასეა ტემპი, ასეა დენა

რევოლუციონურ
საქართველოთა.
როცა ვიგონებ
ძვირფას სახელებს
სხვა რომ ხატავდა,
აწ არც მამშვიდებს,
და არც მახელებს...
მორჩა, გათავდა!
გათავდა, მორჩა!
საქართველოს
სხვას ველით წრიდან --
ყოველი მხრიდან,
ყოველი მხრიდან,
ყოველი მხრიდან!
წაილო ცხოვრებამ
ოცნება
მოსილი ლაქვარდი
კორდებით;
თანდათან,
თანდათან,
თანდათან,
ყოველდღე
იმ წარსულს ვშორდებით.
გზებიდან მიიჭრა
ანძასთან ტრიერით, ბენზინით,
ფორდებით...
თანდათან,
თანდათან,
თანდათან,
ყოველდღე
რუტინას ვშორდებით.

ხარაჩოც, ქცეული
ლანდათა,
და კერაც, რომელიც
ენტება,
თანდათან,
თანდათან,
თანდათან
ახალი ქვეყნისთვის
შენდება.
სასახლე, რომელიც
სჩანდა თან,
ჩაგრულის
სისხლი და ოფლია,
თანდათან,
თანდათან,
თანდათან
ახალის
გახდება მსოფლიო.
ვინ იფიქრებდა
რომ ამოდენა
გრანდიოზული
საქმე გველოდა.
ასეა ტემპი,
ასეა დენა
რეეოლუციონურ
საქართველოთა.

ს ი მ ლ ე რ ა

ვჭექოთ — სიმღერა თუჯის,
 ვჭექოთ — ფოლადის ჰანგი,
 ვჭექოთ — დროშები ქუჩის,
 ვჭექოთ — ბრძოლების ბანგი.
 ვჭექოთ — მრისხანე ბრძოლა,
 ვჭექოთ — მქუხარე ეხო,
 ვჭექოთ — ცეცხლისა ქროლა,
 ვჭექოთ — სიმღერა ვჭექოთ.
 ვჭექოთ — ახალი ალყა,
 ვჭექოთ — ოქტომბერთ რიცხვი,
 ვჭექოთ — ცხოვრება ტალღის,
 ვჭექოთ — ცეცხლის და რისხვის.
 ვჭექოთ — რაც წინათ კენესდა,
 ვჭექოთ — ვაღვიძოთ, ვრეკოთ,
 ვჭექოთ — შევეხედოთ მზეს და
 ვჭექოთ — ჰეი, ვჭექოთ, ვჭექოთ!

მხარი მხარს, მხარი მხარს!

მხარი მხარს, მხარი მხარს,
 კოლექტივო, მხარი მხარს!
 აბა ჰე, აბა ჰე,
 აბა მივსცეთ მხარი მხარს.
 წავიდეთ, მოვედოთ
 თავისუფალ მთა და ბარს.
 მივიდეთ, მივუდგეთ
 გაერთიანებულ ჯარს.
 ჰარიქა, ჰარიქა,
 ჩავექიდოთ გუთნის ტარს,
 ჰარიქა, ბობოლა
 ძველ ღობეებს უფლის გარს,
 აბა, ჰე, ქალაქო,
 ველით მანქანების ღვარს.
 მხარი მხარს, მხარი მხარს,
 კოლექტივო, მხარი მხარს,
 წავიდეთ, მივხედოთ
 ცეცხლმოდებულ მთა და ბარს,
 დროშებით მივუდგეთ
 გაერთიანებულ ჯარს.
 ვინ ნახავს რამე დარს,
 ახალ საქართველოს დარს,
 მეხი მეხს, ქარი ქარს!
 ჩვენ კი მივცეთ მხარი მხარს!

კოლხიდის დაბლობზე

მალარია!
 ხან სიმინდი უტყვია,
 ვით ეს ყანა,
 ფარცხი, ფაცხა მეგრული,
 გული კაცის
 მოკლულია უტყვიოდ,
 ხელები აქვს
 უბორკილოდ შეკრული.
 სასიმინდე,
 ნახე, როგორ მოხრილა,
 ძლივს იკავებს
 ჩამომპალი მორები.
 ტაროებიც
 როგორ მიყრილ-მოყრილა,
 რა სიშმაგით
 ღრიალებენ ღორები.
 არა შორი
 და ველური სპილოა,
 არამედ სხვა,
 სიცხიანბი დინება,
 რომ გაშლილა —
 ეს სოფელი ტილოა,

მაღარიის
ყვითლად აბიზინება.
აქ აყვავდეს -
უნდა მთელი ფლორიდა,
ბაღზე ბალი
გესალმება გორიდან,
აქ ასეა.
მალე აშრიალდება
ფორთოხალის
და ლიმონის ბაღები,
დაიქროლებს
სიო კალიფორნიის
და პალმების
აიწევა თაღები.
ბურუსში ჩანს
სუბტროპიკის მცენარე,
ამ ქაობზე
ხვალ რომ გადაიშლება,
გაუმარჯოს
აყვავებულს ამ არეს,
პირველყოფილს
რომ სპობს გადაშიშვლებას!

პიონერო, იყავ ღირსი
ახალ ყოფაცხოვრების

სხვა ბავშვი კი რომ
აღტაცებით
აწყდება სკოლას,
საფეხურიდან
რომ აპყვება
ახალ საფეხურს,
ის კარგად იცნობს
თავისუფალს
შრომას და ბრძოლას,
ის იცნობს
ახალ საქართველოს,
მის წინსვლას მეხურს.
ის 9 წლისაა,
მისი წიგნი,
მისი გრიფელი,
მისი რვეული,
მისი წერა
აპოკრიფული,
როგორ დამორდა
ჩვენს წინანდელს,
სუსხიან წარსულს,

ახლა ვიგონებ.
ყოველივეს,
როგორც დასასრულს...
გულშემზარავი,
საშინელი
სკოლის ნამტვრევი
გაგახსენდება
და სიკვდილი
მოგენატრება.
მწარე დრო იყო,
ბავშვებს ჰქონდათ
დავა და ჩხუბი:
მათ დააარსეს
„ხალხის მტერთა
მმუსრავი
ჯგუფი“.
მასწავლებელი საზიზღარი,
მტარვალი, კრული,
მათ წინ დაეცა
ცხელი ტყვიით
გულგანგმირული —
ის, ვისიც ხელში იზრდებოდა
მთელი თაობა.
ჩამოვიდოდა რომელიმე
„არარაობა“,
მოჰქონდა თავის სამღვთო სჯული,
ძველი კოდექსი —
დიდმპყრობელური
გაცვეთილი
პროზა და ლექსი,
შუღლი, დაცინვა,

კარცერები და ეკლესია,
და მათ შესაფერ
პატივს სცემდნენ,
როგორც წესია.
პიონერებო!
თქვენ არ გახსოვთ,
ო, ეს ველური
დაბრმავება და
შოვინიზმი
დიდმპყრობელური...

.
.
პიონერო, იყავ ღირსი
ახალ ყოფაცხოვრების,
შენ ხანა არ გაგივლია
ძველი გამათხოვრების.
მასამ აბობოქრებულმა
ის ბორკილი დაღეწა,
რომ ნისლებს არ დაებურა
შენი გამჭვირვალე ცა.
ბრძოლამ ძველი ზამთრის სუსხი
დაუნდობლად შელახა,
რომ ნამდვილი გაზაფხული
შენთვის გადაენახა.
თოვლიც გადნა, ველად გაჩნდა,
ცისფერ იის ღერები,
გაზაფხულის ეს მზადმყოფი
ნორჩი პიონერები.

მშენებლობა მოდის ქვეყნად
ჯერ რომ არსად ნახულა,
პიონერო, ეს დღეები
შენთვის გამოსახულა.
ხუთწლედ ითხ წელიწადში!
საქმეს — თავის ალაგი!
მოდის სოციალისტური
სოფელი და ქალაქი.

**ნუ მიატოვებ ლექსს უთვისტომოდ,
დროის, ეპოქის და სივრცის გარეთ**

არა თუ წლები გადევნა ტყდომად —
 წამიც კი გატყდა და რეკავს ცხარედ;
 ნუ მიატოვებ ლექსს უთვისტომოდ,
 დროის ეპოქის და სივრცის გარეთ.
 ბევრი მიეცა ტალახსა და ლექს,
 ბევრის ნაბიჯი არის ტაატი,
 დრო, დრო აღნიშნე! მოაწერე ლექსს
 ეს წელიწადი, დღე და საათი.
 არა თუ წლები გადიქცა ტყდომად,
 ყოველი ლექსის ყოველი პწკარი
 არის გაქრილი კლასობრივ ომად,
 არის ეპოქის დროშის ქვეშ მდგარი.
 ეპოქა არის ნამგლის, ქურების,
 ეპოქა, რამაც ძველი შეთოკა,
 ეპოქა ძველის განადგურების,
 ინდუსტრიალურ დროის ეპოქა.
 ამ გადატეხის ათეული წლის
 ჩვენთა მიდწევით მოანგარიშე,
 წერტილი რაა, სტრიქონი — ისიც,
 ისიც არ უნდა დარჩეს გარეშე.

ყველამ შეტევა და შეძახება
ერთ მიექვსედის ხმალთან დალესოს,
როცა ებოქა დაეჯახება
კარებს მსოფლიო კაპიტალისას.

არა თუ წლები გადეშვა ტყდომად,
წამიც კი გატყდა და რეკავს ცხარედ,
ნუ მიატოვებ ლექსს უთვისტომოდ,
დროის, ებოქის და სივრცის გარეთ..

პრემსა

ომი სიმშვიდეს, ომი რუტინას!
ზაჰესი ღამეს ელვარედ ლესავს,
ვარსკვლავებს სძინავთ,
გრიგალსაც სძინავს,
მთებს სძინავთ —
მაგრამ არ სძინავს პრესას.
მანქანასთან ვწერ,
ღამეა, ზრუნვას
ერთი ლაქაც არ ამეასელებს,
როტაციონის მანქანა ბრუნავს
და ხვალისათვის რაზმავს გაზეთებს.
მწყობრი მანქანა
გრგვინვას მოიღებს,
თითქო ბრძოლის დროს ჭექედეს მხედარი —
თუ ცოცხალი ხარ, — ხმა ამოიღე,
სამარეს მიდი, თუ ხარ ცხედარი!
ვით ჩქერი მდორეს
სჭრის და ერევა,
მორეგს ღამისას სძრავს ეს ჭენება,
ასე შეხვდება ერთმანეთს ნგრევა,
ქველის ნგრევა და ახლის შენება.
პრესა აქ უდრის

მერანზე უმაღლს,
 პრესასთან ვცხოვრობთ, პრესასთან ვყვივით,
 ძველი ცხოვრების ყოველ სასთუმალს
 პრესა აღვიძებს ახალი სხივით.
 ყოველი სოფლის მიწას და ტატნობს
 გამოფხიზლება უნდა ახაროს.
 ტემპი! — მოესმის ქარხნებს და მადნებს,
 ტემპი! — მოესმის ტყეს და მაღაროს.
 ველებზე მისით
 ლელავს თივები,
 მანქანა მიაქვს სახლის ოღენა.
 ტემპი! — მიჰყვირის კოლექტივები,
 ტემპი! — დაგდაგებს ელექტროღენა.
 აქ წყალვარდნილი
 აგავს ნიაგარს,
 იქ მძიმედ მიდის ალაზნის არხი,
 ეძლევა ბუჩქებს მტკიცეს და მაგარს
 ელექტროძარღვი, სიცოცხლის ძარღვი.
 განა ჯერ ისევ
 ათი წლის წინათ,
 როს პირზე ეკრათ მარქსი, ბებელი,
 ბურჟუაზიას პრესა და ბინა
 არ ჰქონდა ჩვენში ხელუხლებელი?
 ხელუხლებელი
 არ იყო განა
 ველად ნაშთები ფეოდალობის?
 მემამულეებს ეჭირათ ყანა,
 ნიშანი ძველთა მეფეთ წყალობის,
 მდიდრებს უმღერდა
 პრესა, პოეტიც,
 როს საქართველოს, გზად გასაგები,

ვით კოლონიას, სწვდნენ უცხოეთის
 ბურჟუაზიის ავაზაკები.
 ელვის სისწრაფით,
 ვით კინოლენტი,
 წინანდელ პრესის გაიჭრენ დღენი.
 პრესა, შენ ვითომ სინათლეს ჰფენდი,
 მაგრამ რა იყო ცხოვრება ჩვენი?
 ანთებდა ხმლის და
 დანების წვერი
 გაპარტახებულ ქონსა და კარავს,
 ჩამოძონძილი, ავი, მშიერი
 ხმა აყრუებდა მიდამო-შარას:
 დაჰკარი, დაჰკარ!
 ის ქართველია,
 ეს სომეხია, ის თათარია.
 იქნებ მუშაა, იქნებ გლეხია,
 რა ექნათ, სხვა რჯულის ბინადარია.
 რა ხანა იყო!
 ძმამ ძმა არ ინდო,
 მიწის გაჰქონდა პრესას ზანზარი,
 როს შოგინიზმის ცეცხლი დაინთო
 და ეროვნული შუღლის ხანძარი.
 პრესა მდიდრების
 იყო მორჩილი,
 სისხლში სცურავდა ქუჩა ნაგები...
 ვინ ეცემოდა ყელგამოჭრილი?
 მხოლოდ ლარიბი და ლატაკები!
 და შერცხვენილი
 გზის მემამულის
 იბრძოდა პრესა გაუტეხელი,
 რომ მეფაბრიკეს და მემამულეს

მარადის სავსე სდგმოდათ ბელელი.
 ისევე მდიდრებს
 და მხოლოდ მდიდრებს
 თვით პოეზიის ართობდათ ჩანგი,
 აქ კი მონობა მშრომელთ აფითრებს
 და დიად მიზნებს ეღება ჟანგი.
 აივსო ციხე
 კომუნარებით,
 იწვის სოფელი აჯანყებული:
 აქ აზიისკენ გაჭრილ კარებით
 ორი გზა იყო დაჯახებული.
 უცხო ინგლისის
 იმპერიალიზმს
 მოჰქონდა ჩაგვრა მუშის და გლეხის,
 შავ დღეებისას გასცქერდა ტრიალს
 ორაზროვანი სახე მეტეხის.
 ნამდვილ პრესას კი
 ედო ბორკილი,
 ისე გადახდა მტერს ერთი ასად,
 როგორც დაღლილი და დაჯორგილი
 იხუთებოდა პრესასთან მასა.
 ტალღები მისი არა სცხრებოდა,
 დინამიტები ხან იქ და ხან აქ
 იმუქრებოდა, ემზადებოდა,
 მოუწოდებდა მებრძოლს, ამხანაგს.
 ბოლოს მრისხანე
 მზემ ამოხეთქა
 და გადალექა
 მძიმე სურათი,
 ახალმა ძარღვმა დაიწყო ჭვითქვა
 რევოლუციონურად.

რეგოლუციონურ
პრესამაც ავრე
მძლავრად შემოჰკრა და მტვრად აქცია
მლიქვნელი პრესის ციხე-სიმაგრე —
შავი ცხოვრება და რეაქცია.
ეს იყო თვალის .
დახამხამება,
მომენტი რისხვის და წყევლა-კრულვის,
როცა უფსკრულში მიდის წამება
და აუწერელს იწვევს სიძულვილს.
ის საქართველო .
გაქრა მონების,
გზა მისდევს მთაში კლდეებს ფრიალოს,
რომ იქ სიმათლის გაბატონების
წითელი დროშა ააფრიალოს.
მიწა სახალხო
არის ქონება,
სასახლეებიც მისია სერზე,
ერთ ერს ნურას დროს ნუ ეგონება,
რომ გაბატონდეს მეორე ერზე.
სჭედს პრესა კედლებს,
სვეტებს და თაღებს,
მას მოაქვს რკინა, ფოლადი, კირი,
დღეებს სიახლით აიარაღებს,
როგორც დამკერელი და შრომის გმირი.
ახლა ვერავინ
გაანადგურებს,
საქართველოში დარის დარებას,
ფერომარგანეცს და ელსადგურებს,
მსხვილ ინდუსტრიის განვითარებას.
ღიაა შუბლი,

ღიაა მკერდი,
რომელსაჩნია ბევრი ჭრილობა,
მრავალთ-მრავალი ჰქუხს, როგორც ერთი:
მარჯვედ, პირდაპირ! ძირს გულგრილობა!
ჩენი პრესა დგას
ხელაღმართული
თავის უსივრცოდ დიდ ასპარეზზე.
უზარმაზარი ააქვს სართული
ინდუსტრიალურ ხე-ტყის არეზე.
მძიმე ბორბლებს რომ
აბრუნებს ღვედი
მსოფლიოს უნდა გახდეს მფლობელი,
მისით მეტყველებს მშრომელთა ბედი,
მისი ქალაქი, მისი სოფელი.
არის სიახლე,
და მოძრაობა
აპობდეს გრიგალს, კლდესა და ღრესა,
პრესას არ უყვარს ტბა და ჭაობი,
მუდამ სიციცხლით გუგუნებს პრესა.
შრომა ამ ჭაობს
არღვევს მოსილულს,
გზა ახლა ლაფში აღარ ეფლობა,
პრესა აშუქებს დიდს, ძღვევამოსილს
სოციალისტურ აღმშენებლობას.
ის წვრილმანსაც კი
ებმება სიმით,
როდესაც ქარი მიდამოს ძარცვავს,
რამით, კანაფით, ჩაით სცვლის სიმინდს,
მის ყვითელ ღერებს და ყვითელ მარცვალს.
მოხდა რიგების

ახლად დაყოფა,
კვარი ვერ დასძლევს ელექტროხვითოს,
ძირს ხრიოკების უნაყოფობა,
ჩვენი სალამი მარგანეცს, ლითონს:
პრესა, შენ აგებ
ფაბრიკა-ქარხნებს,
აქ არც ყოყმანი და არც ყოვნება,
მემარჯვენეთა გაცვეთილ არღნებს
ჩვენი მედგარი სძლევს ხელოვნება!
ცემენტი, ნავთი,
გემების კვნესა!
ხედავს რა ქვეყნის სივრცეს უდიდესს,
კითხულობს პრესა, ხმაურობს პრესა,
პრესა ყიჟინებს და მიუთითებს.
ბარიტსა და გუმბრს
მიწა ფარავდა,
მიწაზე იდგა ტაძარი, მესა,
ახლა ყოველგან, ყოველ კარავთან,
ყოველ დაზვასთან მივიდა პრესა.
ედებს მინერალს
საგაზაფხულოს,
უკან დახევა მას არ სჩვევია,
გამადიდებელ შუქით ნახულობს
მასაც, რაც ძნელი შესამჩნევია.
ცოცხლობს დღეის დღით,
თუ ზომავს ხვალით
პარიზს, ჩიკაგოს, ვენას, ლანკაშირს —
ის იხედება მახვილი თვალით,
აქაქანდება და ასტეხს განგაშს.
არის აზია
თუ ავსტრალია,

მხარე მჩაგვრელის, მხარე მონების, —
პრესა მღელვარე მასის თვალთა,
პრესა თვალთა მილიონების.
ბურჟუაზიის პრესავ,
მონა ხარ,
ნამდვილი პრესა კი თქვენს კაპასებს
გააპობს ქვესკნელს და იქ მონახავს,
ასწონ-დასწონის და შეაფასებს —
ახალ დაპყრობით
სახე უცინის,
მოდის რადიოდ, მოდის ექსპრესად,
პრესა მსოფლიო რევოლუციის,
სოციალისტურ ბრძოლების პრესა!

ფეხუღი

აქ როგორ არ გადიხაროს,
 რაც დილის ნამმა დანამა,
 შვებუღის გული ახაროს
 კოლექტიურმა ყანამა.
 მზის შუქზე უფერადესი
 ჟუჟუნა წვიმა მოსულა,
 მოსაწევ-ნახნავ-ნათესი
 ყიჟინით გარემოცულა.
 ეს მოსავალიც, ვით მოლი,
 ჟუჟუნა წვიმამ დანამა,
 თუ რამემ გული გაათბოს,
 ისევ აკრეფის ხანამა.
 ზვარს ვინ შეხედავს უგულოდ,
 ვარდი ყელამდე მოსულა,
 სიმღერა დავაგუგუნოთ,
 ჩვენი შვებუღიც მოსულა.
 მოსულა; მოსულა, მოსულა,
 ჩვენი შვებუღიც მოსულა,
 გაზეთი მოუტანია,
 ბობოლა დგას გულმოსულად.
 დანამა, დანამა, დანამა,
 ჟუჟუნა წვიმამ დანამა,
 თუ რამემ გაგვახალისოს —
 შეხვედრამ ამისთანამა!

ალუჩა, შვიდი წლის ბავშვი

ის იყო შვიდი წლის ბავშვი.
 მაისი, მინდორი, ჩიტო,
 სიმღერა ოქროსფერ ნავში,
 ზეცათა ლაქვარდი ჩითი.
 ო, შვიდი... ო, შვიდი წელი
 ოქროსფერ, ოქროსფერ ნავით...
 მოცარტი, შენიე, შელი
 მოზგავდნენ ახალი ზვავით.
 გავიდა კვლავ წელი შვიდი,
 იმ ნავებს თან გაჰყვა რული,
 მშფოთვარედ გადიქცა მშვიდი,
 გემების გამოჩნდა სული.
 დაიმსხვრა გემების წყებაც,
 ზღვა ქუხდა ბურუსში შავში,
 ტალღებმა გააბეს ყეფა,
 ტალღებმა წაიღეს ბავშვი.
 ბრძოლისგან დაღლილი სახე
 და ტყვია, ჩამჯდარი თავში,
 მე თვითონ დაჭრილი ვნახე
 ალუჩა, შვიდი წლის ბავშვი.

1917



მთაწმინდის მთვარე

ჯერ არასდროს არ შობილა მთვარე ასე წყნარი!
 მღუმარებით შემოსილი შეღამების ქნარი
 ქროლვით იწვევს ცისფერ ლანდებს და ხეებში აქსოვს...
 ასე ჩუმი, ასე ნაზი ჯერ ცა მე არ მახსოვს!
 მთვარე თითქო ზამბახია შუქთა მკრთალი მძივით,
 და მის შუქში გახვეული მსუბუქ სიზმარივით
 მოჩანს მტკვარი და მეტეხი თეთრად მოელვარე.
 ოჰ! არასდროს არ შობილა ასე ნაზი მთვარე!
 აქ ჩემს ახლო მოხუცის ლანდს სძინავს მეფურ ძილით,
 აქ მწუხარე სასაფლაოს ვარდით და გვირილით
 ეფინება ვარსკვლავების კრთომა მხიარული,
 ბარათაშვილს აქ უყვარდა ობლად სიარული...
 და მეც მოგვედე სიმღერებში ტბის სევდიან გედად,
 ოღონდ ვთქვა, თუ ღამემ სულში როგორ ჩაიხედა,
 თუ სიზმარმა ვით შეისხა ციდან ცამდე ფრთები
 და გაშალა ოცნებათა ლურჯი იალქნები,
 თუ სიკვდილის სიახლოვე როგორ ასხვაფერებს
 მომაკვდავი გელის ჰანგთა ვარდებს და ჩანჩქერებს,
 თუ როგორ ფგრძნობ, რომ სულისთვის, ამ ზღვამ რომ
აღზარდა,
 სიკვდილის გზა არ-რა არის ვარდისფერ გზის გარდა,

რომ ამ გზაზე ზღაპარია მგოსანთ სითამამე,
რომ არასდროს არ ყოფილა ასე ჩუმი ღამე,
რომ, აჩრდილნო, მე თქვენს ახლო სიკვდილს ვეგებები,
რომ მეფე ვარ და მგოსანი და სიმღერით ვკვდები,
რომ წაჰყვება საუკუნეს თქვენთან ჩემი ქნარი...
ჯერ არასდროს არ შობილა მთვარე ასე წყნარი!

1915

ლურჯა ცხენები

როგორც ნისლის ნამქერი, ჩამავალ მზით ნაფერი
 ეღვარებდა ნაპირი სამუდამო მხარეში!
 არ ჩანდა შენაპირი, ვერ ვნახე ვერაფერი,
 ცივ და მიუსაფარი მდუმარების გარეშე.
 მდუმარების გარეშე და სიცივის თარეშში,
 სამუდამო მხარეში მხოლოდ სიმწუხარეა!
 ცეცხლი არ კრთის თვალებში, წვეხარ ცივ სამარეში,
 წვეხარ ცივ სამარეში და არც სულს უხარია.
 შემლილი სახეების ჩონჩხიანი ტყეებით
 უსულდგმულო დღეები რბიან, მიიჩქარიან!
 სიზმარიან ჩვენებით, ჩემი ლურჯა ცხენებით
 ჩემთან მოესვენებით! ყველანი აქ არიან!
 იჩქარიან წამები, მე კი არ მენანება,
 ცრემლით არ ინამება სამუდამო ბალიში;
 გაქრა ვნება-წამება, როგორც ღამის ზმანება,
 ვით სულის ხმოვანება ლოცვის სიმხურვალეში.
 ვით ცეცხლის ხეტიალი, როგორც ბედის ტრიალი,
 ჩქარი გრგვინვა-გრიალით ქრიან ლურჯა ცხენები!
 ყვავილნი არ არიან, არც შვება-სიზმარია!
 ახლა კი სამარეა შენი განსასვენები!
 რომელი ცნობს შენს სახეს, ან ვინ იტყვის შენს სახელს?

ვინ გაიგებს შენს ძახილს, ძახილს ვინ დაიჯერებს?
ვერავენ განუგეშებს საოცრების უბეში,
სძინავთ ბნელ ხვეულებში გამოუცნობ ქიმერებს!
მხოლოდ შუქთა კამარა ვერაფერმა დაფარა,
მშრალ რიცხვების ამარა უდაბნოში დღელდება!
შეშლილი სახეების ჩონჩხიანი ტყეებით
უსულდგმულო დღეები ჩნდება და ქვესკნელდება.
მხოლოდ ნისლის თარეშში, სამუდამო მხარეში,
ზევით თუ სამარეში, წყევლით შენაჩვენები,
როგორც ზღვის ხეტიალი, როგორც ბედის ტრიალი,
ჩქარი გრგვინვა-გრიალით ქრიან ლურჯა ცხენები!

1915

აკაკის ლანდი

მღუმარე მხარეს შორი მთებისას
დახარის ღამე და ანდამატი.
იქ, როგორც ლანდი მწუხარებისა,
გამოჩნდა მაღალ პოეტის ლანდი!

თეთრი ქაღარით მოსილი თმები
ელაგდა ელვის ელვა-ციმციმით,
და მოხიბლული იყო მთიები
დიდებულ სახის ღვთაებრივ ღიმით.

მძიმე და დაღლილ ფეხის ხმას გრძნობდა
ნელი-ნელ მსვლელი ღრუბელი ჩუმი
და მოძრაობდა ღამის მნათობთა
აღელვებული ელიზიუმი.

გრძნობდა თანაბარ მოახლოებას
განცვიფრებული და დიდი მთები,
შეუცნობ-ხშირი შრიალით შეკრთა
მშობლიური ტყის მწუვანე ზვირთები.

მაშინ ბავშვივით მიჩუმდა შქერი,
შეწყდა მდინარეთ ზვირთების მღერა,
მხოლოდ გრიალმა გზა მრავალფერი
ნაპერწყლის დროშით ააელფერა.

და საიდუმლო შუქით შემოსა
მიწყნარებული გზა იშვიათი:
ჩუმაღ... დაღლილი სანთლებით მოდის
მწუხარე ლანდი... მაღალი ლანდი.

ოჰ! ასეთია დღეს განსაცდელი
და არ დაგვტოვებს პოეტი ობლად,
რომ არ აანთოს ისევ სანთელი
დავიწყებული ხატის მახლობლად.

იქნება ჩვენთვის, იქნება ჩვენში,
იქნება ჩვენთან მარად და მარად,
ჩვენის სიზმრების სიღიადემი
ჩვენი ფიქრების ლურჯ ნიაგ-ქარად!

არ მოგვაკლებს მადლს და შუქს უსიტყვოს
მისი, პოეტის მადლით ანთება.
კურთხეულ იყოს, კურთხეულ იყოს,
კურთხეულ იყოს ეს მოლანდება!

1915

მე და ლამე

ახლა, როცა ამ სტრიქონს ვწერ, შუალამე იწვის, დნება, სიო, სარკმლით მონაქროლი, ველთა ზღაპარს მეუბნება.

მთვარით ნაფენს არემარე ვერ იცილებს ვერცხლის
საბანს,
სიო არხევს და ატოკებს ჩემ სარკმლის წინ იასამანს.

კა მტრედისფერ, ლურჯ სვეტებით ისე არის დასერილი,
ისე არის სავსე გრძნებით, ვით რითმებით ეს წერილი.

საიდუმლო შუქით არე ისე არის შესუდრული,
ისე სავსე უხვ გრძნობებით, ვით ამ ღამეს ჩემი გული.

დიდი ხნიდან საიდუმლოს მეც ღრმად გულში დავატარებ,
არ ვუმუღავენებ ქვეყნად არვის, ნიავსაც კი არ ვაკარებ.

რა იციან მეგობრებმა, თუ რა ნაღველს იტევს გული,
ან რა არის მის სიღრმეში საუკუნოდ შენახული.

ვერ მომპარავს ბნელ გულის ფიქრს წუთი წუთზე უამესი,
საიდუმლოს ვერ მომტაცებს ქალის ხევენა და ალერსი,

ვერც ძილის დროს ნელი ოხვრა და ვერც თასი ღვინით
სავსე
ვერ წამართმევს მას, რაც გულის ბნელ სიღრმეში
მოვათავსე.

მხოლოდ ღამემ, უძილობის დროს სარკმელში მოკამკამემ,
იცის ჩემი საიდუმლო, ყველა იცის თეთრმა ღამემ.

იცის — როგორ დავრჩი ობლად, როგორ ვევნე და
ვეწამე...
ჩვენ ორნი ვართ ქვეყანაზე: მე და ღამე, მე და ღამე!

1916

განახლდა გული

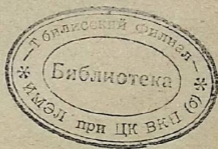
განახლდა გული... დღეს ის აღარ ვარ,
 რაც უწინ ვიყავ... ფერი ვიცვალე...
 გზა დამიცალე, შავო ბურუსო,
 წყეულო ღამე, გზა დამიცალე!
 წინ ვივლი, სანამ დაემიწდებოდე,
 ბედს კი მაინც არ შევურიგდები.
 წინ ნუ მიხვდები, შავო ბურუსო,
 წყეულო ღამეგ, წინ ნუ მიხვდები!
 ნუთუ არ მეყო, რაც დასაბამით
 გაუნღლებელ ცეცხლში ვეწვალე?
 ჩამომეცალე, შავო ბურუსო,
 წყეულო ღამე, ჩამომეცალე!
 ვივიწყებ წარსულს... ჩემს სიყმაწვილეს
 გამოთხოვების ცრემლებს ვაპკურებ,
 გავანადგურებ ხელის შემშლელ ნისლს,
 წყეულ ღამესაც გავანადგურებ...
 წამების ცეცხლში განახლდა გული,
 ფერი ვიცვალე, ფერი ვიცვალე,
 გზა დამიცალე, შავო ბურუსო,
 წყეულო ღამე, გზა დამიცალე!

1917

მგზავრის სიძლერა

თავგანწირულად მინდორ-ველად
მიმაფრენს ცხენი.
გაზაფხულია... სიო დაჰქრის
კიდითი კიდე;
მზე სხივებს აფრქვევს ქვეყანაზე
შფების მომფენი,
არე-მიდამოს ღვთაებრივი
ატკობს სიმშვიდე.
ამ სიმშვიდეში მე ვერ ვბოვე
ვერც სიტკბოება,
ვერც რამ ისეთი სასიცოცხლო
და სანეტარო.
დაჰქროლე, ქარო! მე არ მიყვარს
ეგ მყუდროება,
მე ქარიშხალთან შებმა მინდა,
დაჰქროლე, ქარო!

1916



რედაქტორი: შ. რადიანი
გამომშვები—ს. ხვიჩია
კორექტორი—ნ. გიორგაძე
გადაეცა წარმოებას 11/V—37
ხელმოწ. დასაბეჭდათ 28/V—37
ქაღალდის ზომა 72×105
ანაწ. ზომა 5×8

მთავლ. № 16737
შექვ. № 106
ტირაჟი 10.000
სსრკ აკადემიის
საქტილიალის სტამბა
წერეთლის ქ. 7



შ ი ნ ბ ა რ ს ი

86.

1. გალ. ტაბიძე—ბიოგრაფიული ცნობები	3
2. პირველი მაისი	7
3. დროშები ჩქარა!	9
4. ათრობდა ხალხთა მწუხარება	10
5. მიყვარს მარტო ქარიშხალი	11
6. გემი „დალანდი“	12
7. * * *	13
8. გურიის მთები	15
9. ჩვენ, პოეტები საქართველოსი	17
10. სიმღერის მინდა მე წამოწყება	19
11. რევოლუციონერის ხსოვნას	20
12. მშვიდზე-მშვიდი	21
13. იყო	22
14. მღვრიე ქარი	23
15. ჩვენი მნათობი ცეცხლის ფერია	24
16. ინდუსტრიალური ნანა	26
17. პოეტი და მასა	27
18. სიმღერაჲ!	28
19. რა იყო შენი ბავშვობა	29
20. ეფინება სიხარული	30
21. აღტაცებას იმედისას და მსოფლიო გამარჯვებას	31
22. უტეხი ხმებით	32
23. ქუჩებს ყვავილი მრეფინება	33
24. სიცოცხლით, მთელი შემოქმედებით	34
25. სალამი ახალ გზით გაერთიანებულ საქართველოს	35
26. არხევს ახალი სიცოცხლის აკვანს	36
27. დაჰქარ, ორკესტრო!	37
28. მიჰყევ, გაუგონე ბორბლებს	38
29. ხვალ მაისია	39
30. * * *	40

1143/455



88.

31. ჩვენ ავდიოდით საღრჩობელაზე	41
32. რამდენ ღამეს მოვლო ბალო	42
33. ის დროება სიზმარივით წავიდა	43
34. რვა მარტი	44
35. ქალაქი წყალ ქვეშ	45
36. დაჰკა წერაქვი!	49
37. რევოლუციურ საქართველოს	50
38. თანდათან, თანდათან ახალი ქვეყანა შენდება!	51
39. სიმღერა	54
40. მხარი მხარს, მხარი მხარს	55
41. კოლხიდის დაბლობზე	56
42. პიონერო, იყავ ღირსი ახალ ყოფაცხოვრების	58
43. ნუ მიატოვებ ლექსს უთვისტომოდ	62
44. პრესა	64
45. შეებული	72
46. ალუჩა, შვიდი წლის ბავშვი	73
47. მთაწმინდის მთვარე	74
48. ლურჯა ცხენები	76
49. აკაკის ლანდი	78
50. მე და ღამე	80

374490

3360 1 - 30

Г. ТАБИДЗЕ

СТИХИ

ГОСИЗДАТ ГРУЗИИ
ТБИЛИСИ 1937

პარლამენტის პრეზენტი ბიბლიოთეკა



K 62.949/2